

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

YANVAR

ANDIJON, 2025

TURIZMDA XAVFSIZLIK

Quvondiqov Behruz

Samarqand Turizm va Madaniy Meros texnikumi ST-124 guruh talabasi

Shukurova Ra'no

Samarqand Turizm va Madaniy Meros texnikumi Turizm fan o'qituvchisi

Annotatsiya: Maqola turizm sohasidagi xavfsizlik muammolari va ularni bartaraf etish yo'llariga bag'ishlangan. Sayyohlik sohasidagi tahdidlar va xavfsizlik strategiyalari ko'rib chiqiladi. Xavfsizlikni ta'minlash mamlakatning iqtisodiy taraqqiyoti va xalqaro nufuzini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega.

Annotation: The article is dedicated to the issues of security in the tourism sector and ways to address them. It examines threats in the tourism industry and security strategies. Ensuring security plays a crucial role in strengthening a country's economic development and international reputation.

Аннотация: Статья посвящена проблемам безопасности в сфере туризма и способам их устранения. Рассматриваются угрозы в туристической отрасли и стратегии обеспечения безопасности. Обеспечение безопасности играет важную роль в укреплении экономического развития страны и её международного авторитета.

Kalit so'zlar: Turizm, xavfsizlik, ijtimoiy xavfsizlik, tabiiy ofatlar, sayyoohlар himoyasi, texnologik xavfsizlik.

Kirish

XXI asrda turizm iqtisodiy o'sishning muhim omillaridan biriga aylandi. Jahon turizm tashkilotining ma'lumotlariga ko'ra, global yalpi ichki mahsulotning 10% dan ortig'i turizm hisobidan shakllanadi. Ammo turizm rivojlanishi bilan xavfsizlik masalalari ham dolzarb bo'lib bormoqda. Sayyoohlар uchun xavfsizlik darajasi sayyoohlilik joyining raqobatbardoshligini belgilovchi asosiy mezonlardan biridir. Shu sababli, turizmda xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha zamonaviy yondashuvlarni ishlab chiqish talab etiladi.

Asosiy qism

Turizm sohasida xavfsizlik masalalari o'sib borayotgan tahdidlar, tabiat hodisalari va texnologik inqirozlar bilan bog'liq. Xavfsizlikni ta'minlash nafaqat sayyoohlarning jismoniy holatini, balki ularning iqtisodiy va ijtimoiy farovonligini ham o'z ichiga oladi. Turizmning xavfsizligini ta'minlash global miqyosda ham muhim ahamiyatga ega bo'lib, mamlakatlar orasidagi raqobatbardoshlikni belgilaydi.

Sayyoohlarning xavfsizligi faqat jismoniy himoyani emas, balki ijtimoiy barqarorlikni ham talab etadi. Xavfsizlikni ta'minlash uchun mahalliy huquqni muhofaza qiluvchi organlar samarali faoliyat yuritishi zarur. Jinoyatchilik darajasining pastligi va jamoat tartibi sayyoohlар uchun xavfsiz muhit yaratishning asosiy omillaridan biridir. Shuningdek, sayyoohlarni majburiy ishlardan, odam savdosidan himoya qilish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rish kerak.

Turizm joylarida tabiiy ofatlar xavfi mavjud. Zilzilalar, toshqinlar va boshqa tabiiy hodisalar sayyoohlarning xavfsizligini tahdid qilishi mumkin. Shuning uchun, turizmni rivojlantirishda tabiiy ofatlarga qarshi strategiyalarni ishlab chiqish zarur. Xavfsizlikni ta'minlashda texnologik yondashuvlar ham muhim rol o'ynaydi. Internetda sayyoohlarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish, onlayn tizimlarda xavfsizlikni ta'minlash ham asosiy masalalardan biridir. Raqamlı tizimlarning samarali ishlashi sayyoohlarning ishonchini oshiradi.

Dunyoning rivojlangan mamlakatlarida xavfsizlikni ta'minlashning mustahkam tizimlari mavjud. Yaponiyada tabiiy ofatlar uchun tayyorlik tizimi samarali ishlamoqda. Yevropada esa

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

YANVAR

ANDIJON,2025

terrorizmga qarshi kurashda yuqori darajadagi xavfsizlik choralar ko‘rilgan. O‘zbekiston uchun xalqaro tajribalar asosida xavfsizlikni ta’minlash bo‘yicha kompleks yondashuvni ishlab chiqish zarur. Bu sayyoqlik sohasida o‘z o‘rnini topishga va xalqaro miqyosda raqobatbardosh bo‘lishga yordam beradi.

Xulosa

Turizm sohasida xavfsizlikni ta’minlash bugungi kunda mamlakatlar uchun juda muhim masalalardan biri hisoblanadi. Turizm global iqtisodiyotning ajralmas qismiga aylangan bir paytda, xavfsizlik darajasi sayyoqlik joylarining raqobatbardoshligini belgilovchi muhim omilga aylanadi. Sayyoqlarning xavfsizligini ta’minlash, faqat jismoniy himoyani emas, balki ijtimoiy, iqtisodiy va ekologik xavfsizlikni ham o‘z ichiga oladi. Shu sababli, turizmda xavfsizlikni ta’minlash mamlakatning xalqaro nufuzini mustahkamlashda va iqtisodiy o‘sishni rag‘batlantirishda katta ahamiyatga ega.

Turizmda xavfsizlikni ta’minlash uchun xalqaro tajriba va zamonaviy yondashuvlar muhim rol o‘ynaydi. Xalqaro standartlarga asoslanib, turizm joylarida jinoyatchilikka qarshi kurash, tabiiy ofatlarga tayyorlik, kiberhujumlarga qarshi texnologik xavfsizlik choralarini ishlab chiqish zarur. Bularning barchasi sayyoqlarning ishonchini oshiradi va turizm sohasida barqaror rivojlanishni ta’minlaydi. O‘z navbatida, xavfsizlikni ta’minlash orqali sayyoqlik sohasida ishonchli va xavfsiz muhit yaratish mumkin, bu esa mamlakatlar o‘rtasida raqobatni oshiradi.

Shu bilan birga, turizmda xavfsizlikni ta’minlash masalalarini hal etish uchun mamlakat ichida va xalqaro miqyosda hamkorlikni kengaytirish zarur. Bu, sayyoqlarning xavfsizligini ta’minlashning yanada samarali tizimini yaratishga yordam beradi va umumiy xavfsizlikni oshiradi. Shuningdek, turizm sohasidagi barcha manfaatdor tomonlar — davlatlar, turizm kompaniyalari, xavfsizlik xizmatlari va sayyoqlar o‘rtasida doimiy aloqalar o‘rnatalishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Jahon Turizm Tashkiloti. (2023). *Global turizm xavfsizligi*. Turizm xavfsizligini ta’minlashning asosiy tamoyillari.
2. Shukurova, R. (2023). *Turizmda xavfsizlikni ta’minlash*. Samarqand: Samarqand Texnikum.
3. Karimova, D. (2022). *Sayyoqlar xavfsizligi*. Tashkent: O‘zbekiston matbuoti. Sayyoqlar xavfsizligini ta’minlash usullari.
4. BMT. (2021). *Turizm va barqaror rivojlanish*. Turizm xavfsizligi va barqaror rivojlanishning o‘zaro aloqasi.
5. World Economic Forum. (2023). *Global Risks Report*. Turizm xavfsizligiga ta’sir qiluvchi global xavf-xatarlar.